

TALOUSARVIO 2024

TALOUSSUUNNITELMA 2024-2026

HKLjk 6.9.2023

6.9.2023

Sisällysluettelo

1. Talousarvion keskeiset painopisteet ja toimintaympäristön muutos	2
2. Kaupunkistrategian ja sen tavoitteiden toteuttaminen HKL:llä.....	6
3. HKL:n tavoitteet talousarviovuonna 2024	8
4. Käyttötalous, rahoitus ja vaikutus kaupunkiin 2024-2026	10
5. Investointisuunnitelma 2024-2033.....	17

TAULUKOT

4.1. HKL:n tuloslaskelma 2022-2026	10
4.2. HKL:n rahoituslaskelma 2022-2026	11
4.3. HKL:n tunnusluvut 2022-2026	12
4.4. HKL:n vaikutus kaupungin talousarvioon 2022-2026	13
4.5. Erittely kaupungin tuesta 2024-2026	13
5.1. HKL:n investoinnit vuosina 2024-2033	17
5.2. HKL:n suurimmat investointikohteet 2024-2033	17

LIITE

HKL:n investointiohjelma 2024-2033

6.9.2023

1. TALOUSARVION KESKEISET PAINOPISTEET JATOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOS

1.1. Talousarviovuoden 2024 keskeiset painopisteet

Talousarviovuonna 2024 toiminnan keskiössä ovat metrojärjestelmän muutoksiin liittyvän riskien- ja muutostenhallinnan kehittäminen, kantametrin infran peruskorjausten toteutusedellytysten varmistaminen ja metron liikennöintiä koskevan jatkosopimuksen valmistelu päätöksentekoon. Metroradan ja -kaluston kunnossapidon sekä omaisuudenhallinnan prosessien kehittämistä jatketaan.

Lähivuosina on suunnitelmissa toteuttaa useita kantametrin asemien peruskorjauksia ja metrojärjestelmään liittyviä korvausinvestointeja. Investointien tehokas läpiviemi edellyttää ymmärrystä metrojärjestelmän toiminnasta ja teknologiasta kokonaisuutena. Ajantasaisen tilannekuvan luominen hankkeiden suunnittelun pohjaksi, osaamisen jatkuva kehittäminen sekä hankkeiden läpiviennin riittävä resurssointi on tärkeää. Laajempaan kaupunkikehittämiseen liittyvien asemien peruskorjausten toteutus vaatii tiivistä yhteistyötä kaupungin sisällä sekä resurssien varmistamista myös muualla kaupunkiorganisaatiossa.

Toiminnan tuottavuutta ja laatua parannetaan erityisesti liikennöinnin, kunnossapidon ja omaisuudenhallinnan läpi leikkaavia prosesseja kehittämällä yhteistyössä Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n kanssa. Tavoitteena on mm. parantaa kyvykkyyttä metroradan rajallisen aikaikkunan maksimaaliseen hyödyntämiseen kunnossapitoa ja investointeja toteutettaessa ja siten minimoida matkustajille aiheutuvia haittoja.

Metrojärjestelmän muutostenhallintaa kehitetään erityisesti kantametrin asemainfran peruskorjausten ja metroradan kulunvalvontajärjestelmän uudistamishankkeen (METKA) yhteydessä. Muutostenhallinta auttaa mallintamaan kehittämishankkeiden vaikutuksia koko metrojärjestelmään sekä siirtymään hankekohdaisista ratkaisuihin kohti järjestelmällistä vaatimusten ja dokumentaation hallintaa sekä vastuiden määrittelyä. Samalla jatketaan järjestelmän kyberturvan sekä -varautumisen kehittämistä.

Muutokset maailman yleisessä turvallisuustilanteessa edellyttävät myös HKL:ltä asemien palo- ja pelastusturvallisuuteen sekä yleiseen turvallisuustilanteeseen liittyvien tarkistus- ja kehitystoimien sekä investointien toteuttamista.

Metron operoinnin jatkosopimus valmistellaan yhdessä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) kanssa päätöksentekoon vuonna 2024. Operoinnin laadun ja kustannustehokkuuden edelleen kehittäminen sekä kustannusten ja korvauserusteiden läpinäkyvyys tulevat olemaan jatkosopimuksen valmistelun keskeisiä ohjaustekijöitä.

6.9.2023

1.2. Toiminnan kuvaus

HKL huolehtii pääkaupunkiseudun metroliikenteestä sekä siihen liittyvästä joukkoliikenneinfrastruktuurista toimien rataverkon haltijana ja metroliikenteen harjoittajana. HKL tuottaa metroliikenteen liikennöinnin ja metroinfraan liittyvät palvelut hankkimalla ne alihankintana Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:ltä.

Metrossa tehtiin vuonna 2022 noin 70 miljoonaa matkaa (vuonna 2019 noin 93 miljoonaa). HKL omistaa 50 metrojunaa, noin 22 km metrorataa, 17 asemaa ja metrovarikon Roihupellossa. Kokonaisuudessaan pääkaupunkiseudun metroverkolla on länsimetro mukaan lukien yhteensä noin 43 km rataa, 30 asemaa ja 2 varikkoa.

Liikenneliikelaitos toimii Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen johtokunnan alaisuudessa.

Kaupunginvaltuusto päätti 22.9.2021 silloisen HKL:n toiminnan yhtiöittämisestä metron infra- ja liikennöintisopimukseen liittyviä toimintoja lukuun ottamatta. Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy aloitti toimintansa 1.2.2022. Yhtiöittämisessä HKL:n metro-omaisuus ja metron liittyvät keskeiset sopimukset jäivät liikelaitokseen.

Metroliiketoimintaan liittyvät osat on tarkoitus siirtää myöhemmin erikseen metron automatisointiin liittyen Siemens-konsernin kanssa vireillä olevan oikeudenkäynnin päätyttyä Kaupunkiliikenneyhtiöön. Osakeyhtiöön siirtyivät HKL:n kaikki muu omaisuus, sopimukset sekä HKL:n silloinen henkilöstö kokonaisuudessaan.

1.3. Toimintaympäristön muutokset, riskit ja epävarmuustekijät

Toimintaympäristön muutokset taloussuunnitelmakaudella

HKL:n toimintaan vaikuttavat pidemmän aikavälin muutostekijät liittyvät väestönkasvuun, väestön ikääntymiseen ja ympäristövaatimusten tiukentumiseen. Väestönkasvu ja tiivistyvä kaupunkirakenne ennustavat joukkoliikenteen matkustajamäärien kasvua pitkällä tähtäimellä. HKL vastaa näihin tarpeisiin esimerkiksi metron luotettavuuden varmistamiseen ja tulevaisuuden kapasiteetin nostoon liittyvällä hankkeella.

Muutokset maailman yleisessä turvallisuustilanteessa korostavat myös HKL:n osalta yleiseen turvallisuuteen liittyvien valvonta- ja varautumistoimien tärkeyttä. Myös väestön ikääntyminen ja monimuotoisuuden lisääntyminen kasvattavat vaatimuksia joukkoliikennepalvelujen esteettömyydelle ja turvallisuudelle.

Sekä kansalliset että kaupungin kunnianhimoiset ympäristötavoitteet tarkoittavat uusia vaatimuksia erityisesti kestäväan rakentamiseen, uusiutuvan energian hankintaan ja energia- ja materiaalitehokkuuteen liittyen. Myös HKL vaatii

6.9.2023

järjestämässään toiminnassa kumppaneiltaan toimenpiteitä, joilla varmistetaan hiilineutraalisuustavoitteiden mukaisten toimenpiteiden toteutumista.

Toimiva liikennejärjestelmä on osa viihtyisää ja elinvoimaista kaupunkia. Yli 40 vuoden ikäinen metrojärjestelmä vaatii pitkäjänteistä peruskorjausta ja korvausinvestointeja. HKL varmistaa pitkään käytössä olleen järjestelmän toimivuutta ennakoimalla ja asettamalla etusijalle olemassa olevan metrojärjestelmän toimivuuteen liittyvät investoinnit.

Vuoden 2024 keskeisimmät toimintaympäristön muutokset

HSL:n hallitus päätti 13.12.2022 jatkaa HSL:n ja HKL:n välisen metroliikenteen operointisopimuksen voimassaoloaikaa. Nykyinen sopimus päättyy 31.12.2024 ja sopimusta jatketaan 7,5 vuodella. Jatkosopimus on tarkoitus tuoda päätöksentekoon vuoden 2024 aikana. Sopimus antaa suuntaviivat ja vakauttaa HKL:n palvelutuotantoa myös taloussuunnitelmakautta pidemmällä aikajaksolla.

Yleinen kustannustason ja rahoituskulujen kasvu vaikuttaa myös HKL:n rahoitukseen nostoen sekä HSL:ltä laskutettavia liikennöinti- ja infrakorvauksia että kaupungin suoran tuen tarvetta. Myös investointihankkeiden kustannustason nousu vaatii tehostettua seurantaa. Haastava rakentamisen markkinatilanne luo epävarmuutta laajempaan kaupunkikehittämiseen liittyvien metroasemien peruskorjaushankkeiden toteutusaikatauluun. Erityisesti asemakiinteistöjen osalta arvioidaan tarvetta kevyempien korjaustoimenpiteiden toteuttamiselle, mikä voi heijastua joukkoliikenneinfran ylläpitokustannusten kasvuun. Toisaalta rakentamisen alhaisen suhdannetilanteen jatkuminen voi osittain helpottaa julkisen sektorin asemaa osaavista asiantuntijaresursseista kilpailtaessa.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät

Metron kapasiteettia on haastava korvata poikkeusjärjestelyillä, minkä johdosta infran ja järjestelmien ennakoiva korjaus ja uudistaminen on keskeistä. Metron toimintavarmuuden ja liikennöinnin kustannustehokkuuden näkökulmasta keskeisin pitkän aikavälin menestystekijä liittyy järjestelmäosaamisen säilyttämiseen ja kasvattamiseen sekä riittävien resurssien varmistamiseen.

Kansalliset kaupunkiraideliikenteen asiantuntijaresurssit ovat rajalliset. Kykyä osaavan henkilöstön houkutteluun tulee parantaa kaupunkiyhteisesti samalla kun huolehditaan henkilöstön pitovoimasta ja osaamisen kehittämisestä. Pidemmällä aikavälillä varaudutaan yhteistyössä Kaupunkiliikenneyhtiön kanssa henkilöstön eläköitymiseen ja osaamisen siirtämiseen sekä kykyyn reagoida mahdollisiin henkilöstötarpeiden muutoksiin.

Merkittävin taloudellinen riski liittyy joukkoliikenteen matkustajamäärien palautumiseen ja joukkoliikenteen yleisen rahoitustilanteen heikkenemiseen. Yleinen

6.9.2023

kustannustason nousu voi vaikuttaa suunniteltujen investointien ajoitukseen sekä investointihankkeiden toteuttamisen taloudellisiin edellytyksiin.

Samanaikaisesti on varmistettava toiminnan kustannustehokkuus, vanhenevien järjestelmien toimintavarmuus ja valmius toiminnan laajentamiselle pidemmällä tulevaisuudessa. Pitkäkestoinen matalasuhdanne vaikuttaa myös metroasemilla sijaitsevien liiketilojen vuokraukseen.

Tiiviillä yhteistyöllä ja jatkuvalla seurannalla ylläpidetään kyvykkyyttä vastata muuttuviin kysynnän ja turvallisuuden tarpeisiin. Toiminnan tuottavuuteen liittyvän analytiikan tuottamiseen panostetaan ja kustannustehokkuutta kehitetään saadun tiedon perusteella.

Todennäköisimpiä metron liikennöintiä uhkaavia operatiivisia riskejä ovat erilaisista teknisistä tai ulkoisista syistä aiheutuvat kiinteistö-, rata- tai järjestelmäinfraan liittyvät häiriötilanteet, jotka voivat johtaa asemien tai rataosuuksien sulkemiseen ja heijastuvat näin nopeasti koko metron palvelutasoon. Riskin toteutumiseen varaudutaan riittävällä resursoinnilla ja reagointivalmiudella sekä HSL:n kanssa laadittujen poikkeusliikennemallien käyttämisellä.

HKL yhteistyössä Kaupunkiliikenneyhtiön kanssa varautuu osana kaupungin valmius- ja varautumissuunnittelua Traficomien määräyksen mukaiseen joukkoliikenteen toimivuuden varmistamiseen normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

6.9.2023

2. KAUPUNKISTRATEGIAN JA SEN TAVOITTEIDEN TOTEUTTAMINEN HKL:LLÄ

2.1. Kaupunkistrategian tavoitteiden toteuttaminen HKL:llä

Vastuullinen ja kestävä talous

Yleisestä maailmantilanteesta ja liikkumisen muutoksesta johtuvat joukkoliikenteen rahoitushaasteet edellyttävät kustannustehokkuuden jatkuvaa parantamista. Metroliiketoiminnan tuottavuutta parannetaan turvallisuuden ja laadun reunaehdot huomioiden. Osaamista metron strategiseen, pitkän aikavälin elin-kaarikustannusten mallintamiseen ja hallintaan kasvatetaan yhdessä HSL:n kanssa osana liikennöinnin jatkosopimuskauden valmistelua. Metron ja ratikoiden synergiamahdollisuudet hyödynnetään mm. varikkotilojen, tuotantolaitteistojen ja Kaupunkiliikenneyhtiön operatiivisen henkilöstön osalta. Metroasemille suunniteltujen kaupungin kehittämisinvestointien kaupunkitaloudellisuutta ja toteutustapaa arvioidaan ja kehitetään yhdessä kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian kanssa.

Kunnianhimoinen ilmastovastuu

HKL yhdessä Kaupunkiliikenneyhtiön kanssa tuottamat kestävä liikumisen palvelut tukevat Helsingin seudun kaupunkirakenteen tiivistämistä sekä hiilineutraaliuden ja muiden ympäristötavoitteiden saavuttamista. HKL käyttää hiilipäästöjä ympäristösertifioitua energiaa. Raideliikenne vähentää liikenteestä aiheutuvaa melua sekä parantaa ilmanlaatua.

HKL:n merkittävimmät negatiiviset ympäristövaikutukset liittyvät investointien toteuttamisen hiilidioksidipäästöihin sekä rakennusten energiankäyttöön. Päästöjä vähennetään toteuttamalla Helsingin kaupungin ja Kaupunkiliikenneyhtiön hiilineutraalisuusohjelmassa tunnistettuja konkreettisia toimenpiteitä. Metroasemien peruskorjausten yhteydessä parannetaan energiatehokkuutta, käytetään vähäpäästöisiä materiaaleja ja huomioidaan kiertotalouden periaatteet. Vuonna 2022 aloitettua kiinteistöjen sähkönsäästökampanjaa jatketaan edelleen. Rakentamisessa käytettävien vähähiilisten materiaalien saatavuus on haastavaa ja tuotekehittäminen ei etene tavoitteiden edellyttämällä vauhdilla. HKL edesauttaa osaltaan markkinoiden kehittymistä vaatimalla järjestämässään toiminnassa kumppaneiltaan hiilineutraalisuustavoitteiden edellyttämiä toimenpiteitä.

Viihtyisä kaupunki ja segregaaation ehkäiseminen

HKL:n toiminnassa on keskeistä varmistaa olemassa olevan metrojärjestelmän luotettavuuden vaatimien peruskorjausten ja korvausinvestointien toteuttaminen sekä kaupungin tulevaan kasvuun varautuminen. Metroasemia peruskorjattaessa toimitaan kaupunkiympäristön toimialan kumppanina ottaen huomioon kaupunkistrategian tavoitteet viihtyisän ja elinvoimaisen kaupungin, asemansuhteiden kehittämisen ja tiivistämisen sekä segregaaation ehkäisemisen suhteen.

6.9.2023

HKL varmistaa pitkään käytössä olleen järjestelmän toimivuutta ennakoimalla ja asettamalla etusijalle olemassa olevan metrojärjestelmän toimivuuteen liittyvät investoinnit. Jokaiselle kaupunkilaiselle tarjotaan yhdenvertaiset mahdollisuudet liikkumiseen huolehtimalla kaluston ja asemien esteettömyydestä.

Koronapandemian seurauksena matkustajien kokema turvallisuudentunne metroasemilla on heikentynyt. Tähän vastataan tiiviillä yhteistyöllä turvallisuus- ja sosiaaliviranomaisten kanssa sekä asemien peruskorjauksilla, joissa asemien esteettömyyttä, valaistusta ja valvontaa sekä palveluita parannetaan. Lisäksi asemilla kehitetään mm. pyörien liityntäpysäköintiä ja muita palveluja yhdessä Kaupunkiliikenneyhtiön kanssa.

2.2. Taloudellinen kestävyys

Tuottavuus

HKL:n talousarvion tunnusluvuissa esitetään tuottavuuden kehitys vuosina 2022 – 2026. Tuottavuusmittarin suoritteena käytetään tuotettuja paikkakilometrejä. Panoksena mittarissa on HKL:n kokonaismenot.

Talousarvioesityksessä vuonna 2024 kustannustehokkuus heikkenee, koska suoritteita toteutuu vuotta 2023 ja vuosia 2025-2026 vähemmän. Vuosina 2025-2026 tuottavuus palaa vuoden 2023 tasolle.

Kaupunkiliikenne Oy:ssä on käynnissä kustannustehokkuusprojekti, jossa määritellään myös metrotoiminnoille tuottavuusmittarit, tuottavuustavoitteet sekä toimenpideohjelma tuottavuustavoitteisiin pääsemiseksi. Tavoitteiden ja toimenpiteiden määrittely on valmistumassa vuoden 2023 aikana ja tavoitteet huomioidaan vuoden 2024 tulosbudjetin valmistelussa.

2.3. Henkilöstösuunnitelma

HKL hankkii liikennöinti- ja infran kunnossapitopalvelut alihankintana. HKL:llä ei ole omaa operatiivista henkilöstöä.

Kaupunkiliikenne Oy:llä työskentelee noin 300 henkilöä, jotka tuottavat metron liikennöinnin sekä vaunukaluston ja infran kunnossapidon.

6.9.2023

3. HKL:N TAVOITTEET TALOUSARVIOVUONNA 2024

3.1. Talousarvion tavoitteet

Sitovat toiminnan tavoitteet

HKL:n kolme sitovaa tavoitetta on asetettu asiakas-, luotettavuus- ja talousnäkökulmasta.

Asiakastyytyväisyydessä tavoitteena on asiakkaiden keskeisiin tarpeisiin vastaaminen laadukkaan asiakaskokemuksen ylläpitämiseksi. Mittarina on liikennöitsijäarvosana HSL:n järjestämässä asiakastyytyväisyystutkimuksessa, jossa arvosana (asteikko 1-5) muodostuu keskiarvona seuraavista osatekijöistä: kuljettajan ajotapa, vaunujen siisteys, aikataulussa pysyminen ja opasteiden toimivuus asemilla. Metroliikenteessä tavoitellaan vähintään liikennöitsijäarvosanaa 4,13 (keskiarvo vuosista 2020 – 2022). Vuonna 2024 toteutettavien investointihankkeiden aiheuttama liikennekatko ja vaihtuvat poikkeusliikennejärjestelyt on suurin tunnistettu haitta matkustajakokemuksessa vuonna 2024. Liikennekatko tulee väistämättä tuomaan matkustajien arkiliikkumiseen muutoksia. Tilanne vaatii ennakosuunnittelua ja tiivistä yhteistyötä matkustajaviestinnästä vastaavan HSL:n kanssa.

Liikennöinnin luotettavuudessa tavoitteena on ajamattomien lähtöjen määrän minimointi korkean joukkoliikenteen luotettavuuden ylläpitämiseksi. Mittarina käytetään ajettujen lähtöjen osuutta (tilatut lähdöt – poikkeamat jaettuna tilattujen lähtöjen määrällä). Poikkeamat ovat ajamattomia lähtöjä, jotka johtuvat liikennöitsijästä johtuvista syistä. Vuonna 2024 luotettavuudessa tavoitellaan vuoden 2023 tavoitteen mukaista korkeaa luotettavuustasoa 99,85 %. Suunniteltujen liikennekatkojen tunnistetaan muodostavan riskin myös luotettavuustavoitteen saavuttamiselle. Katkot vaativat muutoksia liikennöintiprosessiin ja olemassa oleviin toimintamalleihin, myös hankkeiden aikana tapahtuvien muutosten hallintaan vaaraututaan.

Suoritteet

Vuonna 2024 ajatut linjakilometrit laskevat noin 4 %:lla johtuen metroinfraan tehtävien peruskorjauksien aiheuttamista liikennekatkoista. Vuonna 2025 linjakilometrien määrä nousee 6 %lla edellisvuodesta ja vuonna 2026 suoritteiden taso pysyy vuoden 2025 tasolla.

6.9.2023

3.2. Sitovien tavoitteiden kytkeytyminen kaupunkistrategiaan

Strategian teema	Sitova tavoite	Mittari
Toimiva ja kaunis kaupunki	Minimoimme ajamattomien lähtöjen määrän ylläpitääksemme korkeaa joukkoliikenteen luotettavuutta.	Ajettujen lähtöjen osuus tilatuista lähdöistä. Tavoitetaso: 99,85 %
	Vastaamme asiakkaiden keskeisiin tarpeisiin ylläpitääksemme laadukasta asiakaskokemusta.	Asiakkaiden antama liikennöitsijäarvosana HSL:n tuottamassa kyselytutkimuksessa. Tavoitetaso: 4,13
Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana	HKL:n talous pysyy tasapainossa	Tilikauden tulos Tavoitetasot: tilikauden tulos vähintään nolla.

6.9.2023

4. KÄYTTÖTALOUS, RAHOITUS JA VAIKUTUS KAUPUNKIIN 2024-2026

4.1. Käyttötalous 2024

HKL:n liikevaihto on 163,8 milj. euroa vuonna 2024 (ennuste 2023: 157,9). Liikevaihto muodostuu seuraavista eristä:

- HSL:ltä laskutettavasta liikennöintikorvauksista metroliikenteestä 60,4 (2023: 60,8) milj. euroa. Metroliikenteessä suorit määrä laskee hieman vuodesta 2023. Myös sähköhinnan arvioitu lasku pienentää liikennöintikorvausta, koska korvaukset on sidottu indeksiin. Sen sijaan pääomakorvaukset ovat nousussa korkotason ja poistojen nousun takia.
- HSL:ltä laskutettavasta infrakorvauksesta 60,7 (2023: 60,0) milj. euroa. Infrakorvaus sisältää metroliikenteen infraomaisuuden pääomakuluja sekä ylläpito- ja hallintokuluja.
- Helsingin kaupungilta saatavasta tuesta 19,7 (2023: 12,3) milj. euroa. Tuella korvataan sellaiset infran kaltaiset menoerät, joita HKL ei voi laskuttaa HSL:ltä HSL:n infrakorvaussopimuksen mukaan. Infrainvestointien rahoittamiseen käytettävien lainojen korkojen nousu sekä Länsimetron vastikkeiden nousu lisäävät kaupungin tuen tarvetta vuonna 2024. Tuessa on huomioitu myös Kampin metroaseman liukuportaan alaskirjaus 2,0 milj. euroa.
- Muista myyntituotoista 23,1 (2023: 24,8) milj. euroa, joka sisältää HKL:n laskutusta länsimetron ylläpidosta Länsimetro Oy:ltä. Sähkö- ja lämmitysmenojen arvioitu pieneminen pudottaa laskutusta vuodesta 2023.

Liiketoiminnan muut tuotot, 1,9 milj. euroa, koostuvat mainostuloista.

Ulkopuolisten palvelujen ostoihin on budjetoitu 108,3 (2023: 110,6) milj. euroa. Ulkopuolisten palvelujen ostot sisältävät pääosin alihankintaa Kaupunkiliikenne Oy:ltä. HKL:llä ei ole omaa operatiivista henkilöstöä ja HKL hankkii metron liikennöinti- ja kunnossapitopalvelut alihankintana Kaupunkiliikenne Oy:ltä. Erityisesti sähkömenojen ennustettu lasku vähentää alihankintalaskutusta.

Talousarviovuonna poistot ovat 37,3 (2023: 33,3) milj. euroa. Poistotasoa nostaa erityisesti peruskorjattujen M100- ja M200 metrovaunujen valmistuminen sekä isojen metroasemien ja sähkönsyöttöasemien peruskorjauksien valmistuminen.

Lainojen korkokulut ovat 15,0 (2023: 12,0) milj. euroa vuonna 2024. HKL:n kaupungille maksama tuottotavoite pääomalle A on 9 % eli 3,4 milj. euroa vuodessa.

6.9.2023

HKL:n tulos ennen tilinpäätöseriä on 0,8 milj. euroa.

4.2. Käyttötalous 2025-2026

Vuosien 2025 ja 2026 budjeteissa ei ole suuria muutoksia vuoteen 2024. Pääomakuluissa on nousua ja Kaupunkiliikenteen alihankintalaskutuksessa pientä laskua vuosittain.

Menojen muutokset on huomioitu vastaavasti tuloissa.

HKL:n tulos ennen tilinpäätöseriä on 1,6 milj. euroa vuosina 2025 ja 2026.

4.3. Rahoitus

HKL ei nosta uutta ulkopuolista lainaa vuosina 2024-2026. Metroinvestoinnit rahoitetaan kaupungin sisäisellä limiittirahoituksella (yhdystilivelka). Yhdystilivelka on 299,6 milj. euroa 31.12.2026.

Omavaraisuusaste on 35,0 % vuonna 2024, 33,1 % vuonna 2025 ja 32,1 % vuonna 2026.

4.4. Vaikutus kaupungin talouteen

HKL maksaa kaupungille peruspääoman tuottoa 3,4 milj. euroa vuonna 2024. Vastaavasti kaupunki maksaa HKL:lle suoraa tukea 19,7 milj. euroa. Kaupungin tuella HKL kattaa ne menot, joita HKL ei pysty laskuttamaan HSL:ltä tai muulta taholta.

Kaiken kaikkiaan HKL:n nettovaikutus kaupungin budjettiin on -16,3 milj. euroa vuonna 2024.

Vuosina 2025–2026 nettovaikutus kaupungin budjettiin arvioidaan olevan -16,0 milj. euroa ja -16,8 milj. euroa.

6.9.2023

TULOSLASKELMA 1000 €	Tilinpäätös 2022	Ennuste 2023	Talousarvio 2024	Taloussuunn 2025	Taloussuunn 2026
LIIEKVAIHTO					
Tuki kaupungilta	3 378	12 337	19 684	19 337	20 159
Liikennöintikorvaukset	52 288	60 775	60 408	61 618	62 210
Infrakorvaukset	62 504	59 945	60 672	61 666	62 422
Muut myyntitulot	15 607	24 839	23 064	22 338	21 561
	133 777	157 895	163 828	164 959	166 352
Valmistus omaan käyttöön	527	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut tuotot	7 681	1 846	1 850	1 850	1 850
	8 208	1 846	1 850	1 850	1 850
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:					
Ostot tilikauden aikana	-2 381	0	0	0	0
Ulkopuoliset palvelut					
SLL-korvaus	-278	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-87 508	-110 573	-108 319	-107 231	-106 415
	-90 166	-110 573	-108 319	-107 231	-106 415
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-5 288	-162	-144	-144	-144
Henkilösivukulut	0				
Eläkekulut	-589	-31	-26	-26	-26
Muut henkilösivukulut	-228	-7	-6	-6	-6
	-6 105	-200	-176	-176	-176
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-31 817	-33 301	-37 343	-38 059	-39 902
	-31 817	-33 301	-37 343	-38 059	-39 902
Liiketoiminnan muut kulut					
Vuokratulot	-2 832	-635	-585	-585	-585
Muut kulut	0	-1	-2	-2	-2
	-2 832	-636	-587	-587	-587
LIIEKEYLIJÄÄMÄ	11 065	15 032	19 254	20 756	21 123
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkokulut	0				
Kaupungin lainasta	-1 324	-7 756	-10 696	-11 709	-12 436
Muista lainoista	-2 852	-4 201	-4 341	-4 066	-3 660
Korvaus peruspääomalle	-3 795	-3 377	-3 377	-3 377	-3 377
Muut rahoituskulut	-23	0	0	0	0
	-7 994	-15 335	-18 415	-19 153	-19 473
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	3 071	-303	839	1 603	1 649
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	3 071	-303	839	1 603	1 649
Varausten ja rahastojen muutos					
Poistoeron muutos	14 166	2 387	2 317	2 317	2 317
Vapaaehtoisten varausten muutos	1 617	0	0	0	0
	15 782	2 387	2 317	2 317	2 317
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	18 853	2 083	3 156	3 920	3 966

4.1. HKL:n tuloslaskelma vuosina 2022-2026.

6.9.2023

RAHOITUSLASKELMA 1000 €	Tilinpäätös 2022	Ennuste 2023	Talousarvio 2024	Taloussuunnitelma 2025 2026	
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Tulorahoitus					
Liikeliijäämä (-alijäämä)	11 065	15 032	19 254	20 756	21 123
Poistot ja arvonalennukset	31 817	33 301	37 343	38 059	39 902
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korvaus peruspääomalle	-3 795	-3 377	-3 377	-3 377	-3 377
Infrakorko	0	0	0	0	0
Korkokulut kaupungin lainasta	-1 324	-7 756	-10 696	-11 709	-12 436
Muut	-2 874	-4 201	-4 341	-4 066	-3 660
	34 887	32 998	38 182	39 662	41 551
Investoinnit					
Investoinnit	686 713	-45 506	-64 378	-76 304	-66 579
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4	0			
	686 718	-45 506	-64 378	-76 304	-66 579
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN NETTORAHAVIRTA	721 605	-12 508	-26 195	-36 642	-25 028
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikainen					
Kaupungilta saatujen lainojen vähennys	-155 955	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Muilta saatujen lainojen vähennys	-91 198	-11 953	-11 953	-11 953	-11 953
Lyhytaikainen					
Kunnalta/kuntayhtymältä saatujen lainojen muutos, lisäys(+), vähennys(-)	-11 710	0	0	0	0
Muilta saatujen lainojen muutos	-1 132	0	0	0	0
	-259 995	-14 453	-14 453	-14 453	-14 453
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos	-264 351	0	0	0	0
	-264 351	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos	5 824	0	0	0	0
Yhdystilivelkojen muutos, lis (+), väh (-)	-185 053	26 961	40 648	51 095	39 481
Saamisten muutos, lisäys (-), vähennys(+)	37 107	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	7 036	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos, lis (+), väh (-)	-57 469	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-4 703	0	0	0	0
	-197 259	26 961	40 648	51 095	39 481
RAHOITUKSEN NETTORAHAVIRTA	-721 605	12 508	26 195	36 642	25 028
RAHAVAROJEN MUUTOS	0	0	0	0	0
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12.	0	0	0	0	0
Rahavarat 1.1.	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0

4.2. HKL:n rahoituslaskelma vuosina 2022-2026.

6.9.2023

TUNNUSLUVUT	Tilinpäätös 2022	Ennuste 2023	Talousarvio 2024	Taloussuunnitelma	
				2025	2026
Toiminnan laajuus					
Liikevaihto, milj. €	133,8	157,9	163,8	165,0	166,4
Liikevaihdon muutos, %	-39,3	18,0	3,8	0,7	0,8
Tulos ja kannattavuus					
Liikevoitto, milj. €	11,1	15,0	19,3	20,8	21,1
Liikevoitto, %	8,3	9,5	11,8	12,6	12,7
Rahoitustulos, %	26,1	20,9	23,3	24,0	25,0
Kokonaispääoman tuotto, %	1,2	2,6	3,2	3,3	3,2
Sijoitetun pääoman tuotto, %	1,7	3,8	5,1	5,7	6,0
Rahoitus					
Omavaraisuusaste, %	37,3	36,4	35,0	33,1	32,1
Quick ratio	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
Current ratio	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Muut tunnusluvut					
Henkilöstö	101	10	2	2	2
Liikevaihto/henkilö (1000 €)	1 325	15 404	81 914	82 479	83 176
Tuottavuus (2022=100)	100	97	101	96	97
Paikkakilometrit, milj	3 199,9	3 582,4	3 461,0	3 654,7	3 657,1
Paikkakilometrikustannus (€)	0,047	0,046	0,048	0,045	0,046

4.3. HKL:n tunnusluvut vuosina 2022-2026.

6.9.2023

LIIKENNELAITOKSEN TALOUSARVION VAIKUTUS KAUPUNGIN TALOUSARVIOON				
1000 €				
	2023	2024	2025	2026
Peruspääoman tuotto	3 377	3 377	3 377	3 377
Tuki kaupungilta	-12 337	-19 684	-19 337	-20 159
Netto	-8 959	-16 306	-15 959	-16 782

4.4. HKL:n vaikutus kaupungin talousarvioon vuosina 2023-2026.

ERITTELY KAUPUNGIN TUESTA 2024-2026

1000 €

	TA24	TS25	TS26
Kaupungin suora tuki:			
- Poistotuki, 50 % infrainvestointien poistoista	8 773	8 109	8 784
- Korkotuki, infran todelliset korot	9 825	10 066	10 519
- Länsimetro, kaupungin osuus vastikkeista	15 308	15 053	14 747
- Infrakoron palautus	-14 223	-13 892	-13 891
Yhteensä	19 684	19 337	20 159

4.5. Erittely kaupungin tuesta 2024-2026.

6.9.2023

4.5. Investointisuunnitelma 2024-2033

Liikennelaitoksen investointisuunnitelma kattaa vuodet 2024-2033. Investointien yhteissumma on 749 milj. euroa.

M€	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Yht.
HKL:n investoinnit	64	76	67	103	77	88	99	87	50	39	749

5.1. HKL:n investoinnit vuosina 2024-2033.

4.6. Suurimmat investointikohteet 2024-2033

Vuosien 2024-2033 suurin yksittäinen investointihanke on M400 -metrokaluston hankinta, johon on budjetoitu 270 milj. euroa vuosille 2025-2032. Rautatietorin metroaseman palo- ja pelastusturvallisuuden parantamiseen, aseman peruskorjaamiseen ja siihen liittyvään Kaivokadun kannen peruskorjaamiseen on varattu yhteensä noin 102,0 milj. euroa vuosille 2024-2027. Metron liikenteenohjausjärjestelmän uudistamiseen on varattu 66 milj. euroa vuosille 2024-2032.

Taloussuunnitelmakauden 2024-2026 suurin investointikokonaisuus on Rautatietorin metroaseman peruskorjaus ja siihen liittyvät palo-, pelastusturvallisuuden parantamiseen tähtäävät investoinnit sekä Kaivokadun kannen peruskorjaus, joihin on yhteensä budjetoitu noin 39 milj. euroa. Metron liikenteenohjausjärjestelmän uudistamiseen varaudutaan taloussuunnitelmakaudella noin 20 milj. eurolla ja metron raidevirtapiirien korvaamiseen noin 15 milj. eurolla.

Vuoden 2024 suurin yksittäinen investointihanke on Rautatietorin metroaseman paloturvallisuuden parantaminen 7,0 milj. euroa. Kontulan metroaseman laituritason peruskorjaukseen on budjetoitu 6,7 miljoonaa euroa ja metron raidevirtapiirien korvaamiseen 6,7 miljoonaa euroa.

6.9.2023

M€	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Yht.
M400 metrokalus- tohankinta, 35 ju- naa, kalustotoimi- tus 2030-2032	0	0	0	28	0	38	82	78	44	0	270
Rautatien torin metroaseman pe- ruskorjaus	1	4	20	30	28	0	0	0	0	0	82
Metron liikenteen- ohjausjärjestelmän uudistaminen	2	10	9	11	12	12	7	2	2	0	66
Itäkeskuksen met- roaseman perus- korjaus ja kehittä- minen	0	0	8	17	11	0	0	0	0	0	36
Herttoniemen met- roaseman perus- korjaus	0	0	1	7	10	16	0	0	0	0	33
Metron raidevirta- piirien korvaami- nen	7	7	2	0	0	0	0	0	0	0	15
Kaisaniemi Helsin- gin yliopiston met- roaseman pohjois- en sisäänkäynnin toteutus	0	0	0	1	3	4	5	0	0	0	13
RT metroaseman paloturvallisuuden parantaminen	7	4	0	0	0	0	0	0	0	0	11
Kamppi metro- asema peruspa- rannus / Tehyke	4	5	0	0	0	0	0	0	0	0	9
Kaivokadun kan- nen peruskorjaus	0	0	3	4	2	0	0	0	0	0	9

5.2. HKL:n suurimmat investointikohteet vuosina 2024-2033.

HKL-LIIKELAITOKSEN INVESTOINNIT 2024-2033

Liite

Investointikustannukset (alv 0)	TA	TS	TS	Alustava	Alustava	Alustava	Alustava	Alustava	Alustava	Alustava	
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	
milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	milj. €	
HKL:N INVESTOINNIT YHTEENSÄ	749,2	64,4	76,3	66,6	102,7	76,8	87,8	99,2	86,5	49,8	39,2
Uudet metrojunat (M400)	270,0	0,0	0,2	0,2	27,7	0,0	38,0	82,0	78,0	44,0	0,0
Rautatientorin metroaseman perusparannus	82,1	1,0	3,5	20,0	30,0	27,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Metron liikenteenohjausjärjestelmän uudistaminen	66,3	2,2	9,5	8,5	10,6	11,5	12,5	6,9	2,4	2,2	0,0
Herttoniemen metroaseman peruskorjaus ja kaupunkikehityshanke	33,0	0,0	0,0	0,5	6,5	10,0	16,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Itäkeskuksen metroaseman peruskorjaus ja kehittäminen	36,0	0,3	0,3	7,7	17,2	10,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Metron raidevirtapiirien korvaaminen	15,2	6,7	6,5	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kaisaniemi Helsingin yliopiston metroaseman pohjoisen sisäänkäynnin toteutus	13,4	0,0	0,0	0,3	1,0	3,1	4,0	5,0	0,0	0,0	0,0
RT metroaseman paloturvallisuuden parantaminen	11,0	7,0	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kampin metroasema TeHyKe - hanke	9,0	4,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kaivokadun kannen peruskorjaus	8,9	0,1	0,2	3,0	3,6	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vuosaari metroasema peruskorjaus	8,0	0,5	6,5	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kampin metroasema laituritason ja talotekniikan perusparannus	7,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	3,0	3,0	0,8	0,0	0,0
Kontula metroasema laituritason perusparannus	6,7	6,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kontulan metron sähkönsyöttöaseman saneeraus	6,0	0,0	0,0	0,5	1,5	3,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Siilitien meluste (korotus)	5,8	0,2	5,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kampin metron sähkönsyöttöaseman saneeraus	5,8	0,3	3,0	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sörnäinen metroasema laituritason peruskorjaus	5,8	0,3	1,5	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Syöttöaseman lisäys välillä Sörnäinen-Rautatientori	5,5	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	3,0	1,0	0,5	0,0	0,0
Länsimäen metrosilta U-6469 ja U-6470 korjaus	5,3	5,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Herttoniemi metroasema kriittiset kunnostustoimenpiteet	5,0	0,3	2,2	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Metrovarikon ratakorjaamon laajennus	5,0	2,5	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut investoinnit*	138,5	27,1	25,9	13,9	4,6	7,7	10,3	1,3	4,9	3,6	39,2